

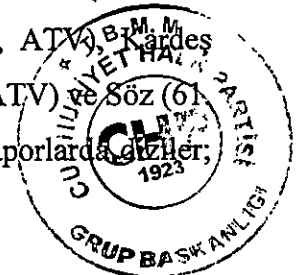

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Televizyon kanallarında ve internet ortamında yayınlanan diziler, toplumda ciddi anlamda etkiler bırakmaktadır. Neredeyse tüm dizilerde şiddet, silah, ölüm, kadını aşağılayan ifadeler ve bağrışmalar bulunmakta; sanki bunlar olmadan dizi yapılamayacakmış gibi bir anlayış bulunmaktadır. Dizilerin özellikle çocuklar üzerindeki olumsuz etkileri pek çok bilimsel çalışmaya da konu olmuştur. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2006 yılında yaptığı TV Program İçeriklerinin Çocuk ve Gençler Üzerindeki Etkileri araştırmasının sonuçları, televizyonlarda yaşanan şiddetin sonuçları ile ilgili çarpıcı gerçekleri ortaya koymuştur. 1638 ebeveyn ile yapılan araştırma sonucunda, çocuklar günde 3-4 saat televizyon izlemekte; yılda yaklaşık 900 saati okulda geçirirken, 1500 saati ise televizyon başında geçirmektedir. İlköğretim çağını tamamlamış bir çocuk, yaklaşık 100 bin şiddet sahnesi, 8 bin ölüm ve öldürülme sahnesi izlemektedir. Çocuklar, televizyonlarda izledikleri şiddet arttıkça, daha fazla saldırgan davranış sergilemekte, düşmanlık duyguları beslenmekte, başkalarının çektiği acı ve eziyete karşı duyarsızlaşmakta, şiddeti arzular hale gelmekte, kaygı ve uyku bozuklukları görülmektedir. Söz konusu araştırmanın bundan 17 yıl önce yapılmış olması ve o günden bu yana, televizyonlarda şiddetin devamlı olarak arttığı düşünülürse, durumun daha kötüye gitmiş olduğu açıkça görülecektir.

RTÜK Kamuoyu, Yayın Araştırmaları ve Ölçme Dairesi Başkanlığı tarafından hazırlanan 2018 Vatandaş Bildirimleri Yıllık Raporu da çarpıcı veriler içermektedir. Rapora göre 2018'de RTÜK'e vatandaşlarca 124 bin 234 şikâyet ulaşılmıştır. Bu şikâyetlerin 48 bininin dizilerle ilgili olması çok dikkat çekicidir. Raporda şikâyetlerin ekseriyetinin "şiddet içerikli ve yasadışı eylemlerin yansıtıldığı sahnelerin, özellikle çocuklara ve gençlere olumsuz örnek olduğu, benzer eylemlere teşvik ettiği, bu durumun da toplumun hukuka güvenini sarsılabileceği" şeklinde değerlendirilmesi önemlidir.

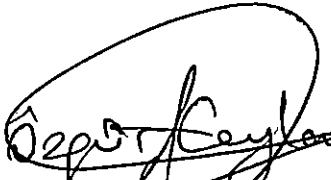
Dizilerin Şiddet Karnesi adıyla hazırlanan iki rapor, 2019'un Haziran ve Eylül aylarında yayınlanmıştır. Bu çalışmada, en çok izlenen diziler arasından rastgele seçim yapılarak 8 yapım belirlenmiş ve ikişer bölümleri izlenmiştir. Bu diziler, Sen Anlat Karadeniz (52-56. Bölüm, ATV), Kuzgun (16-17. Bölüm, Star TV), Eşkıya Dünyaya Hükümdar Olmaz (139-140. Bölüm, ATV), Çukur (66-68. Bölüm, Show TV), Hercai (11-13. Bölüm, ATV), Bir Kardeş Çocukları (17-18. Bölüm, Star TV), Bir Zamanlar Çukurova (34-36. Bölüm, ATV) ve Söz (61. Bölüm, Star TV) ve Çocuk (1. Bölüm, Star TV) olarak belirlenmiştir. Bu raporlarda diziler;

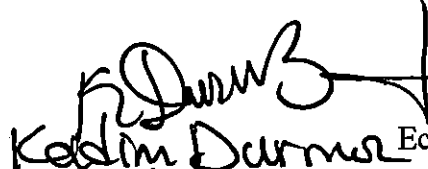

Kadına Şiddet ve Zorlama, Genel Şiddet, Silah Görünümü ve Söylemi, Bağırma ve Ses Yükseltme, Kadın Ağlaması-Yalvarması, Şiddet Tehdit ve Ölüm Söylemi, Psikolojik Şiddet, Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliğini Destekleyen Söz, Ölüm, Buzlanan ve Ses Kesilen Sahne başlıkları altında incelenmiştir.

Bu iki raporun toplam sonuçlarına göre; 47 sahnede kadına yönelik şiddet ve zorlama, 71 sahnede genel şiddet, 519 sahnede silah görünümü ve söylemi, 220 sahnede bağırma ve ses yükseltme, 102 sahnede kadın ağlaması ve yalvarması, 174 sahnede şiddet, tehdit ve ölüm söylemi, 10 sahnede psikolojik şiddet, 7 sahnede toplumsal cinsiyet eşitsizliğini destekleyen söz, 76 sahnede ölüm, 64 sahnede buzlanan ve ses kesilen sahne bulunmaktadır.

Bu çerçeveden hareketle, televizyon dizilerindeki şiddetin toplum üzerindeki etkilerinin araştırılması ve kadına yönelik şiddet ile ayrımcı söylemin artışında dizilerin etkisinin ortaya çıkarılması amacıyla Anayasa'nın 98. maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince bir araştırma komisyonu kurularak gerekli incelemelerin yapılmasını arz ederim.

Gökçe Kaya
Gazeteci Mu.

Kadim Durmaz
Ecz. Gamze TAŞCIER
Ankara Milletvekili

İsmail Atakan ÇINVER
Karaman Mu.
İ.Ş.Ü.

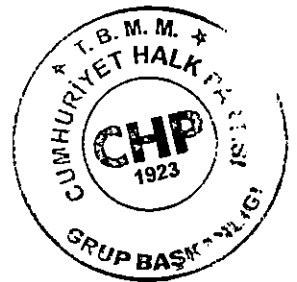
Elazığ Gess
Gess
Gess

Aliye Çakar
Antalya Mu.

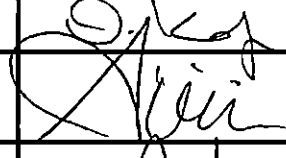
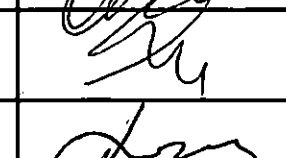
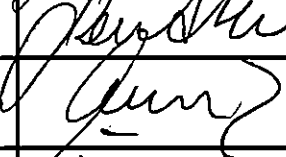
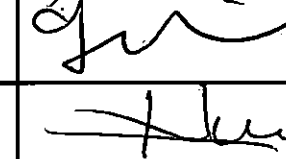
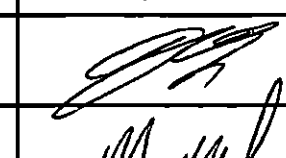
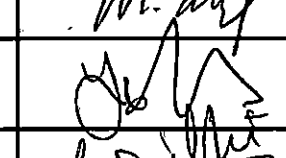
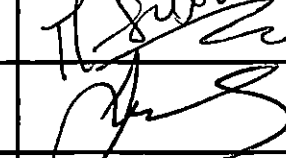
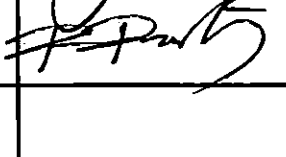
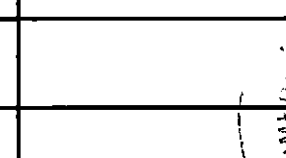
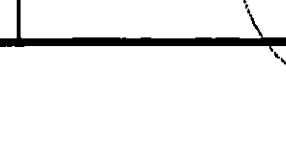
Utku ÇAKIRÖZER
Eskişehir Milletvekili

Deniz DEMİR
Ankara Milletvekili

Hakan Özün
Muh.

18..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Okan Konuralp	Ankara	
Ahmet ÖNAL	Kırıkkale	
Nurhayat Aldaca	Kayseri Bursa	
Ali Özkan	K. Maras	
Mehmet TANAL	Sakarya	
Berit Tokun	Ordu	
Mahir POLAT	İzmir	
Sevda Erden Kılıç	İzmir	
Ali Foui KASAP	İstanbul	
Gamze Akkış İGİZDİ	İstanbul	
Çubuk AKAY	İstanbul	
Ediz ÜN	Edirne	
Melih Meriç	Görsentepe	
Hikmet Yalın Halıcı	İsparta	
İsmail Kılıç	Eskişehir	
Demir Dincer	Ankara	
Burhanettin Bulut	Adana	
18		
19		
20		

